T077 BL VII (19) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q19

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 19
269

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 19

Hoïc Xöù Thöù Naêm: XIN Y TÖØ NI KHOÂNG PHAÛI THAÂN TOÄC (Tieáp Theo)

Luùc ñoù ñöùc Baïc-giaø-phaïm do Bí-soâ Tieåu Quaân neân quaùn yù nhaïo tuøy mieân caên taùnh sai bieät cuûa caùc Bí-soâ Thích töû, noùi phaùp vi dieäu xöùng vôùi ñöông cô khieán cho naêm traêm Bí-soâ Thích töû naøy ngay nôi toøa ngoài töï chöùng vieân maõn, phaù voû voâ minh, ñoaïn heát hoaëc trong ba coõi, chöùng A-la-haùn, thaønh töïu ba minh, saùu thoâng, taùm giaûi thoaùt, ñöôïc trí nhö thaät, sanh töû ñaõ heát phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc neân laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn thoï thaân sau, taâm khoâng chöôùng ngaïi nhö tay naém hö khoâng, nhö dao caét muøi thôm, yeâu gheùt khoâng khôûi, xem vaøng cuøng ñaát gioáng nhau khoâng khaùc, ñoái vôùi taát caû danh lôïi thaûy ñeàu töø boû neân taát caû chö thieân ñeàu cung kính. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu sanh nghi nieäm baïch Phaät: “Theá Toân thaät laø hy höõu, vì sao do Tieåu Quaân Phaät khieán cho naêm traêm Bí-soâ Thích töû xa lìa tham caàu, tu haïnh thieåu duïc ñöôïc quaû thuø thaéng, vöôït qua bieån sanh töû, leân bôø Nieát-baøn, cuoái cuøng truï choã an oån?”. Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Ñôøi naøy ta ñaõ lìa duïc saân si, khoâng aùi khoâng thuû, ñoái vôùi caùc ngaõ maïn thaûy ñeàu tröø boû, thoaùt khoûi caùc chi Höõu ñöôïc Nhaát thieát trí, chöùng Voâ thöôïng giaùc, do Tieåu Quaân neân taùn thaùn haïnh thieåu duïc khieán cho naêm traêm Thích töû ra khoûi bieån sanh töû chöùng ñaïi Nieát-baøn, ñieàu naøy chöa phaûi laø hy höõu. Naøy caùc Bí-soâ, trong ñôøi quaù khöù ta coøn ñaày ñuû duïc saân si, coù aùi coù thuû, ñoái vôùi caùc ngaõ maïn, sanh laõo bònh töû, öu bi khoå naõo ñeàu chöa tröø boû, luaân hoài chi Höõu chöa ñöôïc thoaùt khoûi, chöa chöùng Nhaát thieát trí, cuõng do Tieåu Quaân maø ta taùn thaùn haïnh thieåu duïc, quôû traùch ña tham khieán cho naêm traêm ngöôøi naøy ñöôïc naêm thoâng ñaày ñuû. Haõy laéng nghe, quaù khöù ôû nöôùc Ba-la-neâ-tö coù vua teân laø Phaïm Ma Ñaït Ña, moät ñaïi phaùp vöông neân trong nöôùc khoâng coù chieán tranh, ñao

binh cuõng khoâng coù keû aùc quaáy phaù; khoâng coù thieân tai vaø caùc dòch bònh; thöôøng ñöôïc truùng muøa neân luùa mía traâu deâ ñeàu sung tuùc, daân chuùng an cö laïc nghieäp. Phu nhaân cuûa vua teân laø Dieäu Phaïm, trong thaønh coù moät caùi ao lôùn cuõng teân laø Dieäu Phaïm. Nhaø vì khoâng coù con neân thöôøng ñeán caàu ñaûo ôû caùc mieáu ñeå caàu con, ngöôøi ñôøi noùi raèng: Neáu do caàu ñaûo maø ñöôïc con chaùu thì quaû laø hö voïng, vì neáu caàu ñöôïc con thì ngöôøi caàu con aét seõ coù ngaøn ñöùa con nhö vua Chuyeån luaân, nhöng vieäc aáy khoâng xaûy ra neân bieát laø hö voïng. Thaät ra muoán ñöôïc con phaûi hoäi ñuû ba duyeân: Moät laø cha meï coù taâm nhieãm, hai laø baø meï hôïp vôùi thôøi lyø coù thai, ba laø thaân trung aám hieän tieàn. Hoäi ñuû ba duyeân naøy môùi coù con hoaëc trai hay gaùi. Do nhaø vua nhaát taâm caàu con neân vaøo moät thôøi gian sau coù moät höõu tình ñoái vôùi Boà ñeà voâ thöôïng theä nguyeän tu chöùng, töø ñòa nguïc thoaùt ra lieàn thaùc sanh vaøo thai cuûa phu nhaân Dieäu Phaïm. Khi phu nhaân bieát mình coù thai vui möøng baùo cho nhaø vua bieát: “Ñaïi vöông, thieáp nay ñaõ coù thai, thai naèm phía beân höõu naát ñònh laø trai, sau naøy seõ laøm raïng rôõ quoác vò cuûa Ñaïi vöông”. Nhaø vua nghe roài heát söùc vui möøng, ñaëc bieät chaêm soùc cho baø laøm cho baø ñöôïc vui söôùng. Luùc ñoù phu nhaân suy nghó: “Laønh thay, nay ta muoán ôû cöûa thaønh Ñoâng laøm nhieàu phöôùc thí. Cöûa Nam, cöûa Taây, cöûa baéc vaø trong thaønh noäi cuõng vaäy. Ngöôøi bò nguïc tuø xieàng xích ñeàu ñöôïc phoùng thích”. Nghó roài lieàn baïch vua, vua nghe roài ñeàu laøm cho phu nhaân ñöôïc toaïi nguyeän, phu nhaân toaïi nguyeän roài sau ñoù laïi suy nghó: “Nay ta muoán ñeán nôi coù suoái röøng vöôøn hoa ñeå du ngoaïn”. Nghó roài lieàn baïch va, vua lieàn cuøng phu nhaân ñi ngoaïn caûnh, phu nhaân toaïi nguyeän roài sau ñoù laïi suy nghó: “Nay ta muoán ñeán trong ao Dieäu Phaïm, cuøng caùc theå nöõ du ngoaïn baèng thuyeàn ngaém hoa thôm coû laï”. Nghó roài lieàn baïch vua, vua lieàn ra lònh saém moät chieác thuyeàn nhoû cho phu nhaân vaø caùc theå nöõ du ngoaïn, trong chuyeán du ngoaïn naøy phu nhaân haï sanh moät nam ôû treân thuyeàn, dung maïo ñoan nghieâm ai nhìn cuõng yeâu meán… Khi vua hoûi caùc thaân thuoäc neân ñaët teân cho beù laø gì, trong thaân toäc noùi: “Haøi nhi naøy sanh treân nöôùc neân ñaët teân laø Thuûy Sanh”. Nhaø vua giao cho taùm baø vuù nuoâi döôõng… thaùi töû daàn lôùn leán nhö hoa sen troài leân khoûi maët nöôùc. Thaùi töû tröôûng thaønh lieàn suy nghó: “Ta töø coõi naøo ñaõ cheát, ñaõ töøng taïo nghieäp gì maø ñoïa vaøo trong ñòa nguïc Chuùng Hôïp”, lieàn nhôù laïi quaù khöù ôû trong coõi ngöôøi ñaõ töøng laøm thaùi töû, do taïo nghieäp aùc neân bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, nay trôû laïi trong coõi ngöôøi cuõng laøm thaùi töû trong cung vua, neáu ñöôïc leân laøm vua taïo nghieäp aùc cuõng seõ bò ñoïa trôû laïi trong ñòa nguïc. Do bieát ñöôïc tuùc maïng neân thaùi töû lieàn doái laäp phöông tieän hieän töôùng chaân tay co quaép, thaân khoâng theå

ñöùng daäy ñöôïc. Vaøo ngaøy thaùi töû Thuûy sanh ra ñôøi cuõng coù naêm traêm haøi töû cuûa naêm traêm vò ñaïi thaàn ra ñôøi, caùc ñaïi thaàn thöôøng daãn caùc ñoàng töû naøy vaøo trong cung ñeán choã thaùi töû vaø choã nhaø vua. Nhaø vua nhìn thaáy caùc ñoàng töû naøy lieàn suy nghó: “Neáu thaùi töû khoâng bò bònh taät thì coù theå cuøng caùc ñoàng töû naøy chôi giôõn vui ñuøa, nay thaùi töû tuy bò taät nhöng ta cuõng neân laäp leân laøm vua”.Thaùi töû nghe bieát lieàn suy nghó: “Vua cha voâ söï muoán aân böùc ta, ta nay neân caâm khoâng noùi”. Thaùi töû Thuûy sanh nay vöøa queø laïi caâm neân moïi ngöôøi khoâng goïi teân Thuûy sanh nöõa maø goïi laø thaùi töû Caâm queø. Thaáy vaäy nhaø vua thöôøng ngoài choáng tay vaøo caèm than thôû, caùc quan nhìn thaáy hoûi vì sao, vua noùi: “Ta tuy laøm vua giaøu sang phuù quyù nhöng laïi khoâng coù ngöôøi keá thöøa, vì thaùi töû nay vöøa queø laïi caâm, laøm sao ta khoâng öu saàu”. Caùc ñaïi thaàn nghe vua noùi vaäy lieàn cho môøi danh y ñeán xem bònh thaùi töû, caùc danh y sau khi xem bònh ñeàu khoâng thaáy thaùi töû coù bònh traïng gì, caùc caên ñeàu toát lieàn taâu vua: “E thaùi töû trong loøng coù lo sôï ñieàu gì maø khoâng noùi”. Nhaø vua nghe caùc danh y noùi nhö theá lieàn laäp baøy phöông tieän muoán cho thaùi töû ñi vaø noùi neân cho goïi teân ñao phuû ñeán daën rieâng: “Tröôùc moïi ngöôøi ta ra lònh cho ngöôi ñem thaùi töû ra haønh quyeát, ngöôi ñöa thaùi töû ñi nhöng khoâng ñöôïc gieát”. Teân ñao phuû y theo lôøi nhaø vua daën ñaët thaùi töû leân xe chôû ra ngoaøi thaønh ñeán choã haønh quyeát, luùc ñoù thaùi töû ngoù quanh boán phía thaønh thaáy sinh hoaït höng thaïnh lieàn caát tieáng noùi raèng: “Trong thaønh naøy tuy coù ngöôøi ôû maø nhö hoang vaéng khoâng ngöôøi”. Nghe thaùi töû noùi lôøi naøy, teân ñao phuû lieàn ñem thaùi töû giao laïi cho nhaø vua vaø noùi: “Ñaïi vöông, thaùi töû ñaõ noùi nhö vaäy”. Nhaø vua lieàn boàng thaùi töû vaøo loøng noùi raèng: “Ai laø cöøu ñòch cuûa con, cha seõ tröøng trò ngay; ai laø baïn cuûa con, cha seõ ban aân hueä cho hoï”. Tuy nhaø vua aân caàn han hoûi nhö vaäy nhöng thaùi töû vaãn caâm nhö tröôùc, nhaø vua laïi ra lònh ñem gieát, teân ñao phuû chôû ra ngoaøi thaønh ñeán choã haønh quyeát nhö laàn tröôùc, treân ñöôøng thaáy boán ngöôøi ñaåy moät chieác xe coù ngöôøi cheát naèm treân ñoù, thaùi töû lieàn noùi: “Ngöôøi naøy laø cheát maø laïi cheát hay laø soáng maø cheát?”.Teân ñao phuû nghe roài lieàn ñem thaùi töû giao laïi cho nhaø vua, nhaø vua cuõng han hoûi nhö laàn tröôùc nhöng thaùi töû vaãn caâm khoâng noùi. Nhaø vua laïi ra lònh ñem gieát, treân ñöôøng ñi ñeán choã haønh quyeát thaáy moät ñoáng luùa lôùn, thaùi töû lieàn noùi: “Ñoáng luùa lôùn naøy neáu tröôùc khoâng aên goác reã thì…”.Teân ñao phuû nghe roài lieàn ñem thaùi töû giao laïi cho nhaø vua, nhaø vua han hoûi nhö tröôùc nhöng thaùi töû vaãn caâm khoâng noùi, nhaø vua lieàn baûo ñem vaøo röøng thaây cheát ñaøo haàm choân soáng, khi ñeán nôi thaáy keû ñaøo haàm xong thaùi töû lieàn noùi keä: “Ngöï xa, ngöôi nghó sao,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 19
271

Ta hoûi neân ñaùp ngay, Nôi ñaây gaáp ñaøo haàm, Muïc ñích ñeå laøm gì?”. Lieàn ñaùp: “Ñaïi vöông sanh con moät, Caâm laïi khoâng ñi ñöôïc, Vì vaäy baûo ñaøo haàm, Muoán choân soáng ñöùa con”. Thaùi töû nghe roài suy nghó: “Teân ñao phuû naøy

trong loøng thaûm ñoäc tay caàm kieám beùn chæ muoán gieát ngöôøi, gieát ngöôøi laø ngheà kieám soáng", nghó roài taâm lieàn kinh sôï vì nghó raèng teân ñao phuû naøy seõ quaêng boû mình xuoáng haàm saâu, neân noùi vôùi teân ñao phuû: "Neáu phuï vöông thaän theo yù nguyeän cuûa ta, mieäng ta seõ noùi vaø chaân ta seõ ñi boä veà thaønh". Teân ñao phuû sanh loøng hy höõu lieàn phi baùo cho nhaø vua, vua noùi: "Neáu thaùi töû muoán vöông vò ta seõ trao ngay huoáng chi laø sôû caàu khaùc maø ta khoâng thuaän theo yù nguyeän hay sao". Vua vui möøng baûo quaàn thaàn: "Caùc khanh töùc toác söûa sang ñöôøng saù, raûi höông hoa, treo côø phöôùn, loïng baùu ñeïp ñeõ". Nhö keä noùi: "Quoác chuû noùi ra lôøi, Hoaëc laø haøng chö thieän, Hay caùc vò chöùng ñònh, Theo yù vieäc ñeàu thaønh". Caùc quan vaâng lònh vua trang nghieâm ñöôøng sa, khaép nôi ñeàu ñeïp ñeõ. Hay tin traêm ngaøn daân chuùng ñeàu tuï hoïp treân caùc neõo ñöôøng troâng ngoùng thaùi töû dñi boä veà thaønh. Luùc ñoù thaùi töû Caâm queø ñi boä veà thaønh ñeán choã nhaø vua, kính leã döôùi chaân roài noùi keä: "Phuï vöông nay neân bieát, Con khoâng phaûi caâm queø, Cuõng chaúng phaûi ngu khôø, Sôï khoå neân nhö theá, Con coù chaân ñi ñöôïc, Coù mieäng noùi naêng ñöôïc, Sôï vaøo ñöôøng aùc khoå, Cho neân laøm nhö theá". Vua noùi: "Naøy con yeâu, neáu söï thaät laø vaäy sao con khoâng noùi cuõng khoâng ñi, con noùi sôï laø sôï caùi gì?". Thaùi töû noùi keä: "Xin vua cha laéng nghe, Con noùi duyeân côù naøy,

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 19 273

Con vaøo thôøi quaù khöù,
Traûi qua saùu möôi naêm,
Ñaõ ñöôïc laøm thaùi töû,
Thoï ñuû naêm duïc laïc,
Do vaäy saùu ngaøn naêm,
Ñoïa vaøo nguïc Neâ leâ,
Chòu khoå naõo voâ cuøng,
Khoâng theå naøo noùi heát,
Nghieäp heát môùi ra khoûi,
Trôû laïi ñöôïc laøm ngöôøi,
Con nhôù vieäc quaù khöù,
Sôï laïi ñoïa ñòa nguïc,
Neân khoâng muoán laøm vua,
Cha cho con vaøo röøng".

Vua noùi: "Naøy con yeâu, cha voán caàu ñaûo, tu caùc thaéng haïnh, laäp caùc hoãi thí, cuùng döôøng tieân nhôn môùi sanh ñöôïc con ñeå keá thöøa vöông vò, sao nay con laïi muoán xuaát gia". Thaùi töû noùi keä:

"Con khoâng caàu thoï duïc,
Oaùn tranh do duïc sanh,

Nguyeän tu chôn phaïm haïnh,
Môùi hoaïi ñöôïc oaùn ñòch,
Con khoâng caàu thoï duïc,
Duïc nhö laø traùi ñoäc,
Nguyeän tu chôn phaïm haïnh,
Thöôøng höôûng vò cam loà".
Vua noùi keä:
"Ñieàu theá gian öa thích,
Ngoâi vua laø hôn heát, Côù sao ngaøy nay con, Boû noù caàu lìa tuïc?".
Thaùi töû noùi keä:
"Cuoái cuøng cuõng sanh khoå,
Thì khoâng goïi laø vui,
Coát caàu ñöôïc chôn laïc,
Khoå môùi thaät khoâng coøn,
Xin vua cha cho con,
Boû tuïc vaøo trong röøng".
Vua noùi: "Naøy con yeâu, thaân con nay ôû laàu caùc coù höông hoa ngaøo

ngaït, coù neäm giöôøng eâm dòu, nguû nghæ ñöôïc an oån, coù aâm thanh saùo truùc ñeå thöôûng ngoaïn, maëc y phuïc thöôïng dieäu tuøy thôøi thích nghi, laïi aên nhöõng thöùc aên ngon laï tuøy tình thoï höôûng. Neáu con xuaát gia truï nôi nuùi röøng, nguû treân laù khoâ, chung quanh coù hoå lang sö töû keâu roáng kinh hoaøng, maëc aùo baèng voû caây, aên nhöõng cuû traùi daïi, uoáng nöôùc soâng nöôùc suoái. Taïi sao con laïi boû neáp soáng vinh hoa ñeå soáng trong nuùi röøng hoang daõ?". Thaùi töû noùi keä: "Thaø ôû nuùi röøng, maëc aùo thoâ, ÔÛ cuøng lang hoå, aên cuû traùi, Khoâng laøm quoác vöông haèng saùt phaït, Ñôøi sau quaû thieän cuøng traùi nhau, Xin cha cho con aån nuùi röøng, YÙ muoán sieâng tu höôùng Nieát-baøn". Vua noùi: "Naøy con yeâu, con haõy ñoaïn nghi cho cha tröôùc, con muoán xuaát gia khoâng phaûi laø ñieàu khoù. Laàn thöù nhaát khi con thaáy neáp soáng thònh vöôïng trong thaønh, con noùi raèng: Trong thaønh naøy coù ngöôøi ôû maø nhö hoang vaéng khoâng ngöôøi. YÙ gì maø con laïi noùi nhö theá?". Thaùi töû noùi: "Phu vöông laéng nghe, khi cha voâ söï sai ngöôøi gieát con nhöng laïi khoâng coù moät ngöôøi naøo ñuùng lyù can ngaên: Vì sao Ñaïi vöông haï lònh gieát thaùi töû. Do duyeân côù naøy neân con noùi nhö theá". Vua noùi: "Caâu noùi naøy hay laém, laàn thöù hai khi con thaáy khieâng ngöôøi cheát ñi, con noùi raèng: ñaây laø cheát maø laïi cheát hay laø soáng maø cheát. YÙ gì maø con laïi noùi nhö theá?". Thaùi töû noùi: "Phuï vöông laéng nghe, neáu coù ngöôøi töï laøm haïnh aùc maø cheát, ñoù laø cheát maø laïi cheát; neáu coù ngöôøi töï laøm haïnh laønh maø cheát, ñoù laø soáng maø cheát. Do yù nghóa naøy neân con noùi nhö theá". Vua noùi: "Caâu naøy cuõng hay laém, laàn thöù ba khi con thaáy ñoáng luùa lôùn, con noùi raèng: ñoáng luùa lôùn naøy neáu

tröôùc khoâng aên goác reã thì… YÙ gì maø con noùi nhö theá?”. Thaùi töû noùi: “Phuï vöông laéng nghe, ngöôøi noâng daân kia ñeán ngöôøi khaùc möôïn tieàn tröôùc ñeå coù voán veà laøm ruoäng. Ñeán muøa luùa chín gaët thaønh moät ñoáng luùa lôùn thì ngöôøi chuû nôï laïi ñeán laáy hôn phaân nöõa ñeå tröø nôï. Neáu tröôùc khoâng möôïn tieàn ngöôøi khaùc thì nay coøn nguyeân moät ñoáng luùa lôùn. Loaøi ngöôøi cuõng vaäy, do haønh thaäp thieän môùi ñöôïc laøm ngöôøi, neáu laïi taïo aùc khoâng tu nghieäp thieän, caên laønh ñôøi tröôùc lieàn tieâu heát. Caên laønh ñaõ maát thì maát luoân con ñöôøng laønh, neáu cuøng vôùi ñöôøng aùc traùi nhau thì khoâng coù maát. Do yù nghóa naøy neân con noùi nhö theá”. Vua nghe roài vui möøng noùi raèng: “Caâu noùi naøy caøng hay hôn nöõa”. Noùi roài lieàn oâm thaùi töû ngheïn ngaøo rôi leä noùi: Neáu yù chí con ñaõ quyeát thì con cöù tuøy yù tu haønh nghieäp thieän, sau naøy cha cuõng seõ theo con vaøo trong nuùi

röøng”. Noùi roài vua lieàn hoûi caùc quan: “Neáu thaùi töû khoâng xuaát gia thì seõ nhö theá naøo?”, caùc quan ñaùp: “Thaùi töû seõ laø quoùâc vöông”, vua laïi hoûi: “Khi aáy caùc khanh seõ nhö theá naøo?”, caùc quan ñaùp: “Chuùng toâi seõ laø tuøy tuøng”, vua laïi hoûi: “Nay thaùi töû ñaõ xuaát gia sao caùc khanh khoâng cho caùc con theo tuøy tuøng?”, caùc quan ñoàng taâu: “Xin tuaân lònh ñaïi vöông, chuùng toâi seõ baûo caùc con xuaát gia theo thaùi töû”. Caùch thaønh khoâng xa coù moät tónh xöù, nôi ñoù coù moät tieân nhôn tu chöùng naêm thoâng, baåm taùnh töø bi thöông xoùt taát caû neân thaùi töû cuøng naêm traêm tuøy tuøng ñeán choã tieân nhôn caàu xuaát gia. Sau khi cho thaùi töû vaø naêm traêm tuøy tuøng xuaát gia, vò tieân nhôn lieàn giaûng daïy phaùp yeáu, khoâng bao laâu sau thaùi töû chöùng ñöôïc naêm thoâng. Sau ñoù tieân nhôn qua ñôøi, thaùi töû nhö phaùp laøm leã hoûa taùng, baét ñeàu töø ñoù thaùi töû ñích thaân giaùo huaán naêm traêm ngöôøi tuøy tuøng. Tuy thaùi töû ñöôïc goïi laø “Toaïi AÅn” nhöng danh hieäu “Ñaïi sö Caâm queø” laïi noåi danh hôn. Luùc ñoù Ñaïi sö Caâm queø suy nghó: “Taïi sao naêm traêm ñeä töû naøy khoâng chöùng ñöôïc naêm thoâng, haù chaúng phaûi do hoï chöùa nhieàu aùo da nai… vôùi nhieàu vaät duïng vaø rau traùi hoa quaû ñeå töï cung phuïng mình, khieán cho cô theå thöôøng lao nhoïc neân khoâng chöùng ñöôïc naêm thoâng, Neáu ta quôû traùch hoï thì taâm hoï khoâng do ñaâu ñöôïc khai giaûi, ta nay neân daïy hoï phaùp thöùc tu Boà-ñeà-taùt-ñoûa voâ thöôïng ñeå kheùo leùo hoùa ñoä hoï”. Nghó roài Ñaïi sö lieàn baûo caùc Ma-naïp- baïc-ca: “Nay ta muoán trong ba thaùng Haï naøy truï trong im laëng, ñöøng cho moät ngöôøi naøo töï tieän ñeán gaëp ta, tröø ngöôøi mang thöùc aên tôùi vaø vaøo ngaøy thöù möôøi boán tröôûng tònh trong thaùng”. Caùc ñeä töû vaâng lôøi Ñaïi sö daïy lieàn cuøng laäp cheá: Trong ba thaùng khoâng moät ngöôøi naøo töï tieän ñeán gaëp Ñaïi sö, tröø ngöôøi mang thöùc aên tôùi vaø vaøo ngaøy tröôûng tònh, neáu vò naøo traùi cheá seõ phaûi thuyeát hoái toäi Ba-daät-ñeå-ca. Tuy Ñaïi sö truï im laëng ôû trong truù xöù naøy nhöng khi thaáy moät con chim bay lieàn noùi: “Thieän lai, phi ñieåu, ta vôùi ngöôi vieäc ra laøm gioáng nhau. Ngöôi tìm thöùc aên chæ ñuû no buïng sanh nieäm tri tuùc; Ta thoï vaït thöïc

cuõng chæ ñeå no loøng khôûi taâm bieát ñuû". Khi thaáy moät con nai lieàn noùi: "Laønh thay, nai röøng ñeán ñaây, ta vôùi ngöôøi vieäc ra laøm gioáng nhau... nhö treân". Caùc ñeä töû nghe Ñaïi sö noùi chuyeän vôùi chim, nai ñeàu suy nghó: "Haù chaúng phaûi Ñaïi sö ñaõ boû caám cheá truï trong im laëng hay sao?". Nghó roài lieàn cuøng nhau ñi ñeán choã Ñaïi sö kính leã roài ngoài moät beân, nhöng Ñaïi sö vaãn im laëng khoâng noùi. Caùc ñeä töû suy nghó: "Haù chaúng phaûi Ñaïi sö chæ noùi chuyeän vôùi baøng sanh chöù khoâng noùi chuyeän vôùi ngöôøi", nghó nhö theá roài lieàn boû ñi. Thôøi gian sau boång coù ngöôøi con cuûa Baø-la-moân teân laø Naêng Thí ñeán truù xöù naøy, Ñaïi sö töø xa troâng thaáy goïi: "Thieän lai Naêng Thí, ta vôùi ngöôi vieäc

ra laøm gioáng nhau. Ngöôi chæ thoï trì moät chieác aùo da nai, moät vaät duïng caàn duøng, Ta cuõng vaäy. Ngöôi tìm thöùc aên chæ caàn no buïng sanh nieäm tri tuùc, ta thoï vaät thöïc cuõng chæ ñeå no loøng khôûi nieäm bieát ñuû. Khoâng gioáng nhöõng ngöôøi khaùc ôû ñaây chöùa nhieàu aùo, caùc taïp vaät vaø rau traùi, tìm caàu nhoïc meät". Caùc ñeä töû nghe Ñaïi sö noùi lôøi naøy ñeàu suy nghó: "Nay Ñaïi sö khen ngôïi thieåu duïc, cheâ bai ña caàu. Xeùt yù thuù naøy laø do thaáy chuùng ta tham chöùa ñeå tìm caàu neân laoïi boû chuùng ta. Chuùng ta neân quaùn aùo da nai, caùc taïp vaät... nhö bònh taät, nhö teân ñoäc, nhö ung nhoït neân quaêng boû xuoáng soâng. Chuùng ta töø nay chæ neân maëc moät aùo da nai vaø taïp vaät moãi thöù chæ moät caùi maø thoâi". Nghó roài lieàn quaêng boû caùc vaät dö xuoáng soâng, chæ coøn moãi thöù moät caùi tuøy thaân roài cuøng ñeán choã Ñaïi sö, Ñaïi sö lieàn quaùn caên cô maø noùi phaùp khieán cho taát caû naêm traêm ngöôøi ñeàu chöùng ñöôïc naêm thoâng. Luùc ñoù Theá Toân baûo caùc Bí-soâ: Naøy caùc Bí-soâ, Ñaïi sö Caâm queø chöùng ñöôïc naêm thoâng thuôû aáy chính laø thaân ta, ta ñem haïnh Boà taùt giaùo hoùa höõu tình. Naêm traêm ñeä töû thuôû aáy chính laø naêm traêm Bí-soâ Thích töû; Naêng Thí thuôû aáy chính laø Tieåu Quaân. Xöa kia ta do naêng Thí maø khieán cho naêm traêm ñeä töû xa lìa ña tham, tu haïnh thieåu duïc vaø chöùng ñöôïc naêm thoâng. Nay ta cuõng do Tieåu Quaân maø khieán cho naêm traêm Bí- soâ Thích töû buoâng boû ña caàu, haønh haïnh tri tuùc, ñöôïc ñaày ñuû saùu thoâng, chöùng quaû A-la-haùn, cöùu caùnh an truï trong thaønh tòch dieät. Caùc thaày neân bieát, taïo nghieäp thuaàn ñen thì ñöôïc quaû Dò thuïc thuaàn ñen, taïo nghieäp thuaàn traéng thì ñöôïc quaû Dò thuïc thuaàn traéng, taïo nghieäp taïp thì ñöôïc quaû Dò thuïc taïp. Vì vaäy caùc thaày neân boû nghieäp thuaàn ñen vaø nghieäp taïp, neân sieâng naêng tu nghieäp thuaàn traéng. Quaùn nhaân duyeân naøy caùc thaày neân tu hoïc". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Theá Toân chöa cheá hoïc xöù cho caùc Bí-soâ. Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Phaät chöa caám Bí-soâ ni truï nôi A-lan-nhaõ, cho neân chö ni thöôøng ñeán trong röøng vaéng tu taäp tónh löï thoï laïc trong thaéng ñònh. Luùc ñoù Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc cuøng naêm traêm ñoà chuùng ñi ñeán trong röøng toái ngoài baùn giaø nhaäp Dieät taän ñònh döôùi moät goác caây. Ñeán xeá chieàu caùc ni muoán

trôû veà truù xöù trong thaønh Thaát-la-phieät, moät vò ni noùi: “Chuùng ta neân goïi Thaùnh giaû Lieân-hoa-saéc xuaát ñònh ñeå cuøng ñi”, ni khaùc noùi: “Thaùnh giaû coù ñaïi oai thaàn, neáu caàn coù theå trôû veà truù xöù tröôùc chuùng ta”. Do vaäy caùc ni laëng leõ trôû veà thaønh Thaát-la-phieät, ñeán chieàu toái Lieân-hoa-saéc môùi xuaát ñònh, nhìn khaép thaáy khoâng coù ai, bieát laø chö ni ñaõ trôû veà tröôùc beøn suy nghó: “Ta neân vaøo thaønh hay ôû laïi ñaây”, nghó roài quyeát ñònh ôû

laïi neân lieàn nhaäp ñònh. Ñeâm ñeán coù ñaùm giaëc naêm traêm ngöôøi sau khi troäm cöôùp xong ñeán trong röøng naøy cuøng nhau baøn baïc laø phaân nöõa ôû ñaây chia taøi vaät ñaõ cöôùp ñöôïc, coøn phaân nöõa ñi canh phoøng. Nhoùm ñi canh phoøng phaùt hieän ra Thaùnh giaû ñang nhaäp ñònh khoâng bieát laø ngöôøi hay laø goác caây, trong nhoùm coù moät vò tu hoaøn tuïc noùi: “Ñaây laø Bí-soâ ni”. Ñaùm giaëc nghe roài lieàn khôûi nieäm: “Trong röøng toái naøy laø nôi ñaùng sôï maø Bí-soâ ni laïi ngoài nhaäp ñònh ôû ñaây, thaät laø hy höõu”. Khi trôû veà choã chuùa giaëc, chuùa giaëc hoûi: “Caùc vò ñi canh phoøng coù thaáy ñieàu gì laï khoâng?”, ñaùp: “Coù, trong röøng toái ñaùng sôï naøy laïi coù moät Bí-soâ ni ngoài nhaäp ñònh”. Chuùa giaëc nghe roài lieàn cuøng ñaùm giaëc ñi ñeán ñoù xem, ñeán nôi thaáy moät Bí-soâ ni dung maïo ñoan nghieâm, oai nghi tòch ñònh, vöøa nhìn lieàn sanh kính tín. Chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: “Trong röøng naøy coù hai ñieàu khaû aùi: Moät laø aùnh traêng ñeïp, hai laø dung maïo khaû aùi cuûa Bí-soâ ni”. Chuùa giaëc baûo ñaùnh thöùc coâ ñeå chuùa giaëc cuùng döôøng nhöng vò tu hoaøn tuïc ôû trong ñaùm giaëc noùi: “Bí-soâ ni khoâng aên phi thôøi”, chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: “Trong röøng naøy coù hai ñieàu khaû aùi: Moät laø dung maïo ñoan nghieâm, hai laø khoâng aên phi thôøi”. Chuùa giaëc laïi muoán môøi uoáng röôïu, vò tu hoaøn tuïc lieàn noùi: “Bí-soâ ni khoâng uoáng röôïu”, chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: “Trong röøng naøy coù hai ñieàu khaû aùi: Moät laø dung maïo ñoan nghieâm, hai laø khoâng uoáng röôïu”. Chuùa giaëc laïi noùi: “Nay ta may maén gaëp ñöôïc thöôïng phöôùc ñieàn maø laïi khoâng daâng cuùng gì ñöôïc”, noùi roài lieàn laáy taám baïch ñieäp quyù giaù goùi thöùc aên thöôïng dieäu treo leân caây noùi raèng: “Neáu ñuùng nhö nghi dung tòch ñònh cuûa Thaùnh giaû thì khoâng vieäc gì laø khoâng hay, khoâng vieäc gì laø khoâng bieát. Nay toâi treo y thöïc treân caây naøy, mong Thaùnh giaû töø bi thoï duïng”, Chuùa giaëc noùi xong lieàn cuøng ñaùm giaëc boû ñi. Qua saùng mai Lieân-hoa-saéc xuaát ñònh thaáy chung quanh coù nhieàu daáu chaân ngöôøi lieàn nhaäp ñònh quaùn, bieát laø daáu chaân cuûa naêm traêm giaëc cöôùp ñeán ñaây roài ñi, nhìn leân treân caây thaáy coù y thöïc bieát laø do taâm tònh kính tín cuûa giaëc cöôùp maø ñöôïc, coâ nghó: “Neáu ta ñôïi coù ngöôøi ñeán trao thöùc aên thì sôï coù caàm thuù ñeán laøm hoaïi vaät tònh thí naøy, ta neân ñem thöùc aên naøy hieán cuùng cho taêng giaø. Nhö Phaät ñaõ daïy, neáu ñoái vôùi ni laø aùc xuùc thì ñoái vôùi taêng laø tònh, ngöôïc laïi neáu ñoái vôùi taêng laø aùc xuùc thì ñoái vôùi ni laø tònh”. Nghó roài coâ lieàn mang thöùc aên naøy ñeán trong röøng Theä- ña, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø ñang ñi kinh haønh ôû tröôùc cöûa ngoû, thaáy Bí-soââ ni ñi ñeán lieàn

hoûi: “Ñaïi muoäi, trôøi chöa saùng cöûa thaønh ñaõ môû roài sao?”, ñaùp: “Ñaïi ñöùc, chaúng phaûi toâi töø trong thaønh ñeán maø töø trong röøng Toái ñeán”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Ñaïi muoäi, ban ngaøy toâi vaøo trong röøng aáy coøn

thaáy sôï, loâng toùc döïng ñöùng, taïi sao Ñaïi muoäi laïi ôû laïi ñeâm trong röøng aáy?”. Lieân-hoa-saéc lieàn keå laïi söï vieäc ñeâm qua roài noùi: “Ñaây laø y thöïc cuûa ñaùm giaëc ñeå laïi cho vôùi loøng tònh tín”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Ñaïi muoäi, do oai nghi tòch ñònh cuûa coâ maø ñaùm giaëc sanh kính aùi cuùng cho vaät thöïc naøy. Toâi neáu coù taám baïch ñieäp toát naøy ñeå may y Taêng-giaø-chi hai lôùp, truï trong thieåu duïc, tu caùc phaåm thieän thì toát quaù”. Lieân-hoa-saéc lieàn hoûi: “Ñaïi ñöùc caàn taám baïch ñieäp naøy khoâng?”, ñaùp: “Neáu coâ coù dö thì tuøy tình xöû phaân”. Lieân-hoa-saéc noùi: “Ñaïi ñöùc ñôïi toâi mang thöùc aên naøy daâng cuùng cho Taêng, khi trôû laïi seõ cuùng baïch ñieäp naøy cho ñaïi ñöùc”. OÂ-ba-nan-ñaø nghe roài lieàn suy nghó: “Neáu caùc Haéc-baùt khaùc troâng thaáy taám baïch ñieäp naøy chaéc chaén seõ xin thì ta khoâng do ñaâu ñöôïc”, nghó roài lieàn noùi: “Coâ haõy ñöùng ôû ñaây, toâi keâu ngöôøi ra laáy thöùc aên ñem vaøo”, noùi roài lieàn vaøo beân trong, thaáy coù moät ngöôøi ñöùng roãi raõi lieàn baûo ra cöûa nhaän laáy thöùc aên mang vaøo. Vò naøy ra nhaän laáy thöùc aên, Lieân-hoa-saéc daâng thöùc aên roài lieàn giuõ saïch taám baïch ñieäp ñöa cho OÂ-ba-nan-ñaø. Ñöôïc y OÂ Ba-nan-ñaø lieàn chuù nguyeän: “Nguyeän cho ngöôøi cuùng y naøy taâm nhö anh laïc, taâm tö trôï, ñònh hueä trang nghieâm, ñaéc ñaïo nhôn thieân, tuøy tình thoï duïng y phuïc thaéng dieäu, cuoái cuøng ñeán Nieát-baøn an oån voâ thöôïng”, chuù nguyeän roài boû ñi. Sau ñoù Lieân-hoa-saéc ñeán ñaûnh leã Theá Toân, Theá Toân thaáy naêm y cuûa Bí-soâ ni cuõ raùch lieàn hoûi A-nan-ñaø: “Chuùng Bí-soâ ni khi an cö lôïi döôõng coù ñaày ñuû khoâng?”, ñaùp: “Theá Toân, chuùng ni an cö lôïi döôõng ñaày ñuû”, Theá Toân hoûi: “Neáu theá thì taïi sao naêm y cuûa Lieân-hoa-saéc ñeàu cuõ raùch?”, ñaùp: “Theá Toân, Bí-soâ ni naøy loøng tin vöõng chaéc, yù thích thuaàn thieän, vaät ñaõ coù ñöôïc ñeàu hoan hæ hieán cuùng Tam baûo, ngöôøi ñeán xin ñeàu khoâng laøm cho nghòch yù. Vöøa roài coâ ñöôïc moät taám baïch ñieäp quyù giaù ñaõ cuùng cho ñaïi ñöùc OÂ-ba-nan-ñaø”. Theá Toân hoûi: “Bí-soâ aáy ñoái vôùi ni khoâng phaûi thaân toäc naøy coù laáy y khoâng?”, ñaùp coù laáy. Phaät baûo A- nan-ñaø: “Neáu laø Bí-soâ khoâng phaûi thaân toäc thì seõ khoâng nghó ñeán Bí-soâ ni naøy coù ñuû naêm y khoâng, tuøy luùc naøo cho thaûy ñeàu nhaän laáy; ngöôïc laïi neáu laø Bí-soâ thaân toäc seõ khoâng nhö vaäy, thaáy hoï thieáu thoán seõ khoâng chòu nhaän”. Phaät laïi baûo A-nan-ñaø: “Trong soá y dö caát ôû trong kho haõy laáy naêm y ñöa cho Bí-soââ ni Lieân-hoa-saéc”. A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy vaøo trong kho laáy naêm y ñöa cho Lieân-hoa-saéc. Luùc ñoù Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ… ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ xin y töø Bí-soâ ni khoâng phaûi thaân toäc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca”. Theá Toân cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ roài sau ñoù ôû trong thaønh

Thaát-la-phieät coù moät tröôûng giaû giaøu coù, thoï duïng ñaày ñuû, gia saûn nhieàu nhö Tyø sa moân thieân vöông. Tröôûng giaû cöôùi moät ngöôøi con gaùi trong doøng toäc laøm vôï, traûi qua thôøi gian laâu maø vaãn khoâng coù con neân trong loøng öu saàu suy nghó: "Ta tuy giaøu coù nhöng khoâng coù con noái doøng, sau khi ta cheát nhaø vua seõ laáy côù khoâng con ñeå tich thu gia saûn naøy. Tö löông ñôøi sau ta cuõng chöa tu taäp". Ngöôøi vôï thaáy choàng öu saàu lieàn hoûi nguyeân do, tröôûng giaû lieàn noùi yù nghó cuûa mình cho vôï nghe, ngöôøi vôï nghe roài lieàn hoûi: "Tu taäp tö löông ñôøi sau nhö theá naøo?", ñaùp: "Cuùng döôøng thöùc aên thònh soaïn roài cuùng cho Phaät vaø taêng moäi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haûo, ñoù laø tu taäp tö löông ñôøi sau". Ngöôøi vôï nghe roài lieàn baûo ngöôøi choàng laøm ngay, ngöôøi choàng lieàn ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät thuyeát dieäu phaùp cho tröôûng giaû, chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài im laëng. Tröôûng giaû lieàn ñöùng daäy chaép tay baïch Phaät: "Theá Toân, con thænh Phaät vaø chuùng taêng sang mai ñeán nhaø con thoï thöïc, xin thöông xoùt", Theá Toân im laëng nhaän lôøi, tröôûng giaû bieát Theá Toân ñaõ thöông xoùt nhaän lôøi lieàn kính leã roài ra. Trôû veà nhaø trong ñeâm ñoù tröôûng giaû söûa soaïn ñaày ñuû caùc moùn aên thöôïng dieäu, ñeán saùng sôùm lo traûi toøa ngoài vaø nöôùc roài sai ngöôøi ñeán thænh Phaät vaø Taêng, Phaät lieàn chaáp trì y baùt cuøng caùc Bí-soâ tôùi nhaø thí chuû. Tôùi choã tröôûng giaû thieát thöïc Phaät vaø Taêng theo thöù töï an toïa, thaáy Phaät vaø taêng nhö phaùp ngoài roài, tröôûng giaû lieàn töï tay daâng caùc moùn aên thöôïng dieäu cuùng döôøng ñaày ñuû, sau ñoù daâng cuùng moãi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haïng roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp. Phaät tuøy theo caên taùnh noùi dieäu phaùp, chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài chuù nguyeän cho thí chuû, sau ñoù tröôûng giaû tieãn ñöa Phaät vaø taêng ra veà, ñi nhieãu quanh Phaät ba voøng, ñaûnh leã Phaät roài vaøo nhaø. Tröôûng giaû tu nieäm xaû thí roài vui möøng noùi vôùi vôï: "Hieàn thuû neân vui möøng vì toâi ñaõ laøm xaû thí tö löông cho ñôøi sau", ngöôøi vôï noùi: "Tuy anh ñaõ laøm roài, nhöng em chöa laøm", tröôûng giaû noùi: "Vieäc tu phöôùc thí naøy haù chaúng phaûi em coù chung hay sao?", ngöôøi vôï noùi: "Tuy bieát coù chung nhöng em vaãn muoán thænh Ñaïi theá chuû vaø caùc Bí-soâ ni ñeán nhaø thoï thöïc vaø cuùng cho moãi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haïng. Ñaây môùi chính laø tö löông ñôøi sau cuûa em", tröôûng giaû khen: "Hay laém, tuøy yù em muoán". Ngöôøi vôï cuûa Tröôûng giaû lieàn ñeán choã Ñaïi theá chuû ñaûnh leã roài ngoài moät beân, sau khi nghe dieäu phaùp roài lieàn baïch: "Thaùnh giaû, con xin thænh Thaùnh giaû vaø caùc Bí-soâ ni saùng mai ñeán nhaø con thoï thöïc, xin thöông xoùt", ... gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cho ñeán ñoaïn vôï Tröôûng giaû ñem chieác röông lôùn ra, trong ñoù ñöïng ñaày baïch ñieäp. Ñaïi theá chuû nhìn thaáy lieàn suy nghó: "Theá Toân cheá giôùi khoâng cho Bí-soâ ni thoï nhaän y phuïc thöôïng dieäu, nay neáu

ta thoï thì traùi vôùi hoïc xöù, neáu khoâng thoï thì trôû ngaïi thí chuû tu phöôùc, caùc Bí-soâ ni cuõng maát lôïi döôõng", luùc ñoù caùc Bí-soâ ni cuõng suy nghó: "Neáu Ñaïi theá chuû nhaän baïch ñieäp naøy thì toát quaù". Ñaïi theá chuû bieát ñöôïc taâm nieäm cuûa ni chuùng lieàn suy nghó: "Theá Toân neân nhaân vieäc naøy cho ni thoï y toát". Nghó roài Ñaïi theá chuû lieàn cho chö ni thoï y roài chuù nguyeän cho vôï Tröôûng giaû, khi trôû veà Ñaïi theá chuû lieàn ñeán choã Theá Toân ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo Ñaïi theá chuû: "Laønh thay, Nhö lai chöa cho maø baø ñaõ bieát thôøi, töø nay veà sau cho pheùp Bí-soâ ni thoï y quyù giaù, coù theå trao ñoåi vôùi caùc Bí-soâ". Ñaïi theá chuû nghe Phaät daïy roài ñaûnh leã caùo lui, trôû veà truù xöù noùi cho chö ni bieát, caùc Bí-soâ ni lieàn mang y ñeán trong röøng Theä- ña ñoåi vôùi caùc Bí-soâ. Coù chuùng möôøi hai Bí-soâ ni ñem y quyù giaù naøy ñeán choã luïc chuùng muoán ñoåi laáy y thoâ, luïc chuùng noùi: "Caùc coâ cuùng cho toâi, toâi coøn chöa nhaän huoáng chi laø trao ñoåi". Laïi coù Bí-soâ ni mang y toát naøy ñeán choã Bí-soâ giaø muoán ñoåi laáy y thoâ, Bí-soâ giaø noùi: "Haõy ñôïi moät chuùt chôø toâi baïch Phaät", noùi roài lieàn ñeán baïch Phaät, Phaät noùi: "Ta caám Bí-soâ laáy y töø Bí-soâ ni tröø ñoåi chaùc". Luùc ñoù Theá Toân khen ngôïi trì giôùi, thieåu duïc tri tuùc roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc laø saùng cheá nay laø tuøy khai, neân noùi nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ thoï nhaän y töø Bí-soâ ni khoâng phaûi laø thaân toäc phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca, tröø ñoåi chaùc". Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø.... Tröø ñoåi chaùc laø ñoåi cho nhau thì khoâng phaïm. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ñoái vôùi Bí-soâ ni khoâng phaûi laø thaân toäc, khôûi töôûng khoâng phaûi laø thaân toäc hoaëc nghi maø nhaän laáy y töø hoï thì phaïm toäi Xaû ñoïa. Neáu Bí-soâ ñoái vôùi ni thuoäc thaân toäc, khôûi töôûng khoâng phaûi laø thaân toäc hoaëc nghi thì phaïm AÙc-taùc. Khoâng phaïm laø neáu Bí-soâ ni ñem y cuùng cho Taêng, hoaëc vì nghe thuyeát phaùp maø cuùng hoaëc vì thoï Vieân cuï maø cuùng hoaëc thaáy bò giaëc cöôùp neân cuùng, hoaëc do mua maø coù, hoaëc do trao ñoåi maø ñöôïc, taát caû ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ ni quen bieát nhieàu ngöôøi ñöôïc cuùng nhieàu lôïi döôõng, ñem y vaät naøy ñeán choã Bí-soâ ñeå xuoáng ñaát noùi raèng: "Thaùnh giaû, nhöõng taøi vaät maø toâi coù ñöôïc naøy, xin Thaùnh giaû thöông xoùt thoï nhaän", noùi roài ñeå ñoù boû ñi, Bí-soâ nhaän laáy cuõng khoâng phaïm. Laïi nöõa khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm giôùi ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn, bò thoáng naõo böùc baùch.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 19
281

Hoïc Xöù Thöù Saùu: XIN Y TÖØ CÖ SÓ KHOÂNG PHAÛI LAØ THAÂN TOÄC Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù coù moät tröôûng giaû trong thaønh naøy cöôùi vôï chöa bao laâu laïi noùi vôùi vôï raèng: "Hieàn thuû, nay toâi muoán mang haøng hoùa ñeán phöông khaùc buoân baùn ñeå baûo toàn gia nghieäp", ngöôøi vôï noùi: "Luùc coøn treû neân thoï duïc laïc, ñeán khi giaø yeáu haõy caàu taøi lôïi", ngöôøi choàng noùi: "Hieàn thuû, luùc tuoåi coøn treû coù theå nhaãn chòu ñöôïc gian khoå laïnh noùng ñoùi khaùt trong khi caàu taøi lôïi; ñeán khi giaø yeáu môùi an höôûng thoï duïng", ngöôøi vôï nghe roài lieàn noùi: "Anh

cöù tuøy yù doanh caàu". Noùi roài lieàn lo lieäu nhöõng thöù caàn duøng ñi ñöôøng, ngöôøi choàng cuõng ñeå laïi moät soá tieàn ñeå chu caáp moïi thöù cho vôï sau ñoù sai ngöôøi mang haøng hoùa leân ñöôøng ñeán xöù khaùc doanh caàu. Ngöôøi vôï ôû nhaø suy nghó: "Choàng ta vaát vaû ñeán phöông khaùc doanh caàu, nhaãn chòu gian khoå cuõng vì ta. Ta nay khoâng neân ngoài yeân moät choã chôø ñôïi", nghó roài lieàn ra chôï mua Kieáp boái mang veà deät thaønh moät böùc dieäu ñieäp, öôùp baèng caùc loaïi höông thôm roài caát vaøo trong caùi traép. Thôøi gian sau Tröôûng giaû buoân baùn ñöôïc taøi lôïi lieàn trôû veà, ngöôøi vôï laáy nöôùc noùng hoøa vôùi höông thôm cho choàng taém röûa roài laáy dieäu ñieäp coù öôùp höông thôm töø trong traép ra ñöa cho choàng maëc. Tröôûng giaû nhìn thaáy dieäu ñieäp naøy lieàn suy nghó: "Soá tieàn maø ta ñeå laïi nhaø khoâng ñuû mua ñöôïc chieác aùo naøy", nghó roài lieàn hoûi vôï: "Hieàn thuû, thöôïng y naøy töø ñaâu em coù ñöôïc?", ngöôøi vôï noùi: "Anh cöù maëc ñi ñöøng coù hoûi", ngöôøi choàng maëc aùo xong laïi hoûi: "AÙo ñeïp naøy töø ñaâu em coù ñöôïc", ngöôøi vôï noùi: "Anh haõy aên côm tröôùc ñaõ", ngöôøi choàng aên xong laïi hoûi nhö tröôùc, ngöôøi vôï lieàn keå laïi vieäc laøm cuûa mình cho choàng nghe, ngöôøi choàng nghe roài khen raèng: "Hay thay Hieàn thuû, anh laø ngöôøi caàu taøi, coøn em laø ngöôøi kheùo giöõ gìn gia nghieäp. Cöù nhö theá naøy khoâng bao laâu tö taøi trong nhaø seõ dö daõ", ngöôøi vôï noùi: "Chieác aùo ñeïp naøy laø do em vaát vaû laøm ra, anh haõy giöõ laáy maëc, ñöøng coù cho ai", ngöôøi choàng noùi: "Anh höùa". Sau ñoù tröôûng giaû vôùi taâm thuaàn thieän ñi ñeán trong röøng Theä-ña kính leã Theá Toân, khi töø trong thaønh ñi ra ngöôøi giöõ cöûa thaønh troâng thaáy lieàn suy nghó: "Nhìn chieác aùo Tröôûng giaû ñang maëc ñuû bieát oâng ñaõ ñöôïc nhieàu taøi lôïi". Luùc ñoù luïc chuùng ñang ñöùng ôû tröôùc cöûa ngoû ôû röøng Theä-ña, OÂ-ba-nan-ñaø töø xa troâng thaáy Tröôûng giaû ñi ñeán lieàn suy nghó: "Nhìn chieác aùo Tröôûng giaû ñang maëc ñuû bieát oâng ta ñaõ caàu taøi lôïi ñöôïc nhö yù. Neáu ta khoâng xin ñöôïc chieác aùo naøy thì ta khoâng coøn goïi laø OÂ-ba-nan-ñaø nöõa". Nghó roài lieàn böôùc tôùi noùi: "Thieän lai tröôûng giaû, oâng ñaõ ñi ñaâu, laâu roài môùi thaáy ñeán?", Tröôûng giaû noùi: Thaùnh giaû, toâi ñeán phöông khaùc caàu taøi lôïi nay môùi vöøa trôû veà

neân ñeán ñaûnh leã Theá Toân", OÂ-ba-nan-ñaø hoûi: "Coù ñöôïc nhieàu taøi lôïi khoâng?", ñaùp: "Nhieàu ít khoâng chöøng ñoãi, mieãn sao ñöøng trôû veà tay khoâng laø ñöôïc". OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Toâi ñaõ ñoaùn bieát tröôùc, khi thaáy nöôùc trong ao chaûy ra lieàn bieát nöôùc ao laéng saâu; maét nhìn thaáy aùo ñeïp lieàn bieát Tröôûng giaû ñöôïc nhieàu taøi lôïi. Nhöng Tröôûng giaû gaàn ñaây coù taâm tham doanh caàu khoâng döùt neân chöa heà tu taïo tö löông daønh cho ñôøi sau. Tröôûng giaû haõy ñeán ñaây, toâi seõ noùi phaùp cho oâng nghe".Tröôûng giaû lieàn ngoài moät beân nghe thuyeát phaùp, OÂ-ba-nan-ñaø khi thuyeát phaùp, neáu noùi veà nhaân duyeân trì giôùi thì ngöôøi nghe phaùp lieàn cho raèng töï thaân sanh leân coõi trôøi; neáu noùi veà nhaân duyeân boá thí thì ngöôøi nghe phaùp coù theå töï caét thòt mình ñeå phuïng thí; neáu noùi veà nhaân duyeân nghieäp toäi thì ngöôøi nghe phaùp

lieàn cho raèng töï thaân bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Luùc ñoù OÂ- ba-nan-ñaø noùi phaùp thí töông öng, tröôûng giaû nghe roài sanh taâm tín kính noùi: “Thaùnh giaû, toâi may maén ñöôïc nghe dieäu phaùp nhö theá, hieän toâi coù moät caëp baïch ñieäp seõ ñem cuùng cho Thaùnh giaû”. OÂ-ba-nan-ñaø lieàn chuù nguyeän cho Tröôûng giaû roài theo xin y, Tröôûng giaû noùi: “Y hieän ñeå ôû nhaø, saùng mai toâi seõ mang ñeán cho Thaùnh giaû”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Hieàn thuû, nhö Theá Toân coù daïy: “Tu phöôùc neân laøm ngay, Ñaâu bieát ngaøy mai coøn, Cuoái cuøng cuøng thaàn cheát, Nhaát ñònh seõ gaëp nhau”. Chieác aùo maø Tröôûng giaû ñang maëc laø baïch ñieäp toát nhaát neân thí cho toâi, toâi seõ caét roïc laøm Taêng-giaø-chi hai lôùp, truï trong thieåu duïc tu caùc phaåm thieän, phöôùc thöôøng giuùp oâng”. Tröôûng giaû noùi: “Chaúng phaûi toâi tieác chieác aùo, chæ vì vôï toâi tröôùc coù caên daën: “Chieác aùo naøy em vaát vaû laøm cho anh maëc, ñöøng coù cho ai’”. OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Toâi töøng nghe Tröôûng giaû hieàn thieän tònh tín, laø baäc ñaïi tröông phu. Naøo ngôø Tröôûng giaû laïi nghe lôøi vôï”, noùi roài OÂ-ba-nan-ñaø ñeán tröôùc Tröôûng giaû keùo tuoät laáy lôùp aùo khoaùt ngoaøi, caàm xem roài toû veû thaát voïng, Tröôûng giaû duyeân côù vì sao, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “OÂng coù phöôùc daâng cuùng maø khoâng coù phöôùc thoï duïng, caùi giaù maéc aùo bò huûy thì khoâng coøn duøng ñeå maéc aùo nöõa. Neáu toâi ñöôïc luoân caû lôùp aùo trong cuûa oâng thì môùi ñuû may y Taêng- giaø-chi, luùc ñoù phöôùc cuûa oâng môùi vieân maõn”. Tröôûng giaû noùi: “Toâi ñaâu theå loä hình trôû veà ñöôïc”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Caàn gì hình dung beân ngoaøi, chæ laáy taùnh boûn xeûn hoå theïn laøm aùo. Ngöôøi khoâng bieát hoå theïn duø maëc xieâm y cuõng khoâng khaùc keû traàn truoàng, Tröôûng giaû khoâng coù maëc aùo loùt sao?”, ñaùp coù, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Coù thì ñöôïc roài, nay tröôûng

giaû bình ñaúng vôùi keû chaên boø, mình maëc aùo loùt, tay caàm chieác roi laøm keû chaên boø theo sau ñaøn boø vaøo thaønh, moïi ngöôøi coù thaáy cuõng khoâng cho laø kyø quaùi”. Noùi roài keùo tuoät laáy chieác aùo trong, tröôûng giaû chæ coøn maëc moät chieác aùo loùt treân ngöôøi, OÂ-ba-nan-ñaø trao cho Tröôûng giaû chieác roi, Tröôûng giaû ñaønh phaûi theo sau ñaøn boø vaøo thaønh. Ngöôøi giöõ cöûa nhìn thaáy lieàn hoûi: “Tröôûng giaû khi ra thaønh maëc aùo baïch ñieäp toát, sao nay laïi loä theå trôû veà, phaûi chaêng laø ñaõ gaëp cöôùp?”, tröôûng giaû noùi: “Toâi khoâng gaëp cöôùp, toâi chæ bò Thaùnh giaû OÂ-ba-nan-ñaø sau khi noùi phaùp cho toâi nghe lieàn cöôõng ñoaït laáy aùo cuûa toâi”. Ngöôøi giöõ cöûa nghe roài lieân cheâ bai maéng nhieác, vöøa luùc ñoù tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc cuøng naêm traêm tuøy tuøng treân ñöôøng ñi ñeán choã Phaät, khi ñi ñeán cöûa thaønh ngöôøi giöõ cöûa lieàn noùi: “Tröôûng giaû tuy coù ñoaøn tuøy tuøng nhöng cuõng phaûi ñeå yù keûo bò cöôùp”, tröôûng giaû noùi: “Khoâng leõ treân ñöôøng ñi ñeán vöôøn Caáp laïi coù cöôùp sao?”, ngöôøi giöõ cöûa noùi: “Treân ñöôøng ñi khoâng coù cöôùp nhöng trong vöôøn Caáp laïi coù”, tröôûng giaû noùi: “Naøy nam töû, baûn taùnh aùc cuûa ngöôi nhö loâng deâ ñen khoâng theå hoái caûi. Con ñöôøng naøy Phaät vaø chuùng Taêng

thöôøng ñi laïi tuy ñaõ nhieàu naêm thaùng troâi qua, nhöng ngöôi vaãn khoâng ñoåi thaønh traéng ñöôïc". Ngöôøi giöõ cöûa noùi: "Tröôûng giaû, Theá Toân vaø chuùng Taêng ñi qua toâi coøn ñaûnh leã khoâng daùm baát kính, nhöng môùi ñaây coù moät tröôûng giaû maëc chieác aùo thöôïng haûo ñi vaøo trong vöôøn Caáp, OÂ-ba-nan-ñaø sau khi noùi phaùp cho tröôûng giaû nghe roài lieàn cöôõng ñoaït laáy chieác aùo aáy, khieán tröôûng giaû chæ coøn maëc aùo loùt treân ngöôøi phaûi ñi theo sau ñaøn boø vaøo thaønh, vöøa ñi vöøa cheâ traùch, moïi ngöôøi ñeàu nghe bieát". Tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc nghe roài lieàn suy nghó: "Ta neân ñem vieäc naøy baïch Phaät", nghó roài lieàn vaøo trong vöôøn Caáp, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø nhìn thaáy lieàn noùi thieän lai, tröôûng giaû noùi: "Toâi khoâng thieän lai", OÂ- ba-nan-ñaø noùi: "OÂng vöøa roài coù khoùi, giôø ñaõ boác thaønh löûa", tröôûng giaû noùi: "Laøm sao toâi khoâng boác thaønh löûa cho ñöôïc, nhöõng ngöôøi xuaát gia khaùc ñeàu muoán xaû tham, chæ rieâng coù ñaïi ñöùc laø loøng tham taêng tröôûng", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Toâi ñaõ laøm gì maø oâng noùi theá", tröôûng giaû noùi: "Chaúng phaûi hoâm qua coù ngöôøi ñeán gaëp Phaät, Ñaïi ñöùc sau khi noùi phaùp cho hoï nghe lieàn cöôõng ñoaït aùo cuûa hoï, khieán hoï chæ coøn chieác aùo loùt treân ngöôøi phaûi theo sau ñaøn boø vaøo thaønh hay sao?", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Ngöôøi ñôøi thöôøng noùi: Chö thieân öa thí ngaï quyû lieàn ngaên", tröôûng giaû noùi: "Ñaâu theå ngöôøi kia laïi truùt heát nöôùc trong bình vaøng ñem thí cho Ñaïi ñöùc", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "OÂng chôù nhieàu lôøi, neáu khoâng nhaãn chòu ñöôïc thì cöù baïch Theá Toân cheá giôùi", tröôûng giaû noùi: "Toâi khoâng boû qua vieäc naøy, Ñaïi ñöùc cöù ñôïi ñaáy". Tröôûng giaû noùi roài lieàn ñeán choã Phaät,

ñaûnh leã roài ngoài moät beân baïch Phaät: "Theá Toân, trong Thaùnh chuùng naøy coù ngöôøi xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc, cuùi xin Theá Toân laøm öùc nieäm chôù ñeå cho xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc". Theá Toân nghe roài lieàn im laëng nhaän lôøi, Tröôûng giaû bieát Theá Toân nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã roài caùo lui. Tröôûng giaû ñi roài, Theá Toân do nhaân duyeân naøy taäp hoïp caùc Bí-soâ… hoûi OÂ-ba-nan-ñaø: "Thaày thaät ñaõ xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät ñaõ xin thöa Theá Toân". Theá Toân duøng ñuû lôøi quôû traùch OÂ-ba-nan-ñaø roài baûo caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca". Theá Toân cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ roài, sau ñoù coù boán möôi Bí-soâ du haønh trong nhaân gian gaêïp giaëc cöôùp ñoaït heát y phuïc neân cuøng baøn baïc vôùi nhau: "Theá Toân ñaõ cheá giôùi khoâng cho xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc. Chuùng ta khoâng coù baø con ôû ñaây khoâng theå xin y ñöôïc, ñaønh phaûi trôû laïi thaønh Thaát-la-phieät nhôø caùc ñoàng phaïm haïnh giuùp ñôõ", moät ngöôøi noùi: "Chuùng ta loä hình laøm sao ñi ñöôïc?". Sau khi baøn baïc taát caû ñeàu nhaát trí ban ñeâm ñi, ban ngaøy aån mình, cöù nhö theá hoï daàn daàn ñi ñeán thaønh

Thaát-la-phieät tôùi cöûa chuøa vaøo ban ñeâm. Caùc Bí-soâå nôi ñaây ñaàu ñeâm sau ñeâm tænh giaùc tö duy, khi nghe tieáng goõ cöûa nhìn ra troâng thaáy ñoaøn ngöôøi loä hình lieàn noùi voïng ra: “Naøy caùc ngoaïi ñaïo loä hình, ñaây khoâng phaûi laø truù xöù cuûa caùc vò”, ñoaøn ngöôøi loä hình lieàn ñaùp: “Cuï thoï, chuùng toâi khoâng phaûi laø ngoaïi ñaïo”, lieàn hoûi: “Vaäy caùc vò laø ai?”, ñaùp: “Chuùng toâi laø Bí-soâ”, lieàn noùi: “Bí-soâ ñaâu coù nhö vaäy”, ñaùp: “Chuùng toâi bò giaëc cöôùp ñoaït heát y phuïc”, lieàn hoûi: “Caùc vò teân gì?”, ñaùp: “Chuùng toâi goàm coù boán möôi Bí-soâå khaát thöïc teân laø…”. Caùc Bí-soâ trong chuøa nghe noùi roài lieàn môû cöûa cho vaøo noùi raèng: “thieän lai caùc cuï thoï”. Caùc Bí-soâ trong chuøa cuøng laáy y vaät ra cöùu giuùp, ngöôøi cho Taêng-giaø-chi, ngöôøi cho OÁt-ñaùt-la-taêng-giaø, ngöôøi cho An-ñaùt-baø- ta… Saùng hoâm sau caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “do nhaân duyeân naøy neân theâm caâu: Tröø thôøi khaùc”. Thôøi khaùc laø Bí-soâå bò ñoaït y, bò maát y, bò chaùy y, bò nöôùc cuoán troâi y, bò gioù thoåi bay maát y. Luùc ñoù Theá toân khen ngôïi trì giôùi… roài baûo caùc Bí-soâ: Tröôùc laø saùng cheá nay theâm tuøy khai, hoïc xöù naøy neân noùi nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeå-ca, töø thôøi khaùc”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Xin laø theo ngöôøi caàu xin. Cöôùp laø bò giaëc cöôùp laáy. Maát laø töï laøm maát. Chaùy laø bò löûa chaùy.

Gioù thoåi laø bò gioù thoåi bay maát. Troâi laø bò nöôùc cuoán troâi. Coù caùc naïn duyeân keå treân xin y töø Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi thuoäc thaân toäc ñeàu khoâng phaïm. Neáu khaùc vôùi nhöõng naïn duyeân naøy thì khi ñöôïc y lieàn phaïm Xaû ñoïa. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Söï vieäc coù ba loaïi: giaù y, saéc y vaø löôïng y. Veà giaù y: Neáu Bí-soâ khoâng gaëp naïn duyeân maø ñeán Cö só khoâng phaûi thaân toäc xin giaù tieàn y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba-noa (trong giôùi Khoâng cho maø laáy coù giaûi thích) vaø ñöôïc vaøo tay giaù y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba- noa thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû ñoïa. Nhö vaäy cho ñeán giaù tieàn y baèng naêm möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa, tuøy xin tuøy ñöôïc keát toäi naëng nheï chuaån theo ñoù maø bieát. Neáu Bí-soâ ñeán Cö só khoâng phaûi thaân toäc xin giaù y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba-noa, nhöng laïi ñöôïc giaù y baèng hai Ca-lôïi-sa-ba-noa thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc khoâng phaïm. Nhö vaäy cho ñeán giaù tieàn y baèng naêm möôi Ca- lôïi-sa-ba-noa, xin ít nhöng ñöôïc nhieàu phaïm vaø khoâng phaïm chuaån theo ñoù maø bieát. Veà saéc y: Neáu Bí-soâ ñeán cö só khoâng phaûi thaân toäc xin y maøu xanh vaø ñöôïc y maøu xanh thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû ñoïa. Cho ñeán caùc maøu khaùc nhö vaøng ñoû traéng… y daøy y moûng… chuaån theo ñoù maø bieát. Neáu Bí-soâ xin y maøu xanh laïi ñöôïc y maøu vaøng thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc khoâng phaïm. Cho ñeán caùc maøu saéc khaùc vaø daøy moûng hy voïng ñoái nhau cuõng chuaån theo ñoù maø bieát. Veà löôïng y: Neáu Bí-soâ ñeán cö só khoâng phaûi thaân toäc xin y baèng naêm khuyûu tay vaø ñöôïc y baèng naêm khuyûu tay thì khi xin phaïm AÙc taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû ñoïa. Cho ñeán xin y baèng naêm möôi khuyûu tay hoaëc xin y baèng naêm khuyûu tay laïi ñöôïc y möôøi cho ñeán naêm möôi khuyûu tay chuaån theo ñoù

maø bieát. Neáu xin chæ tô laïi ñöôïc moät mieáng nhoû, xin moät mieáng nhoû laïi ñöôïc y daøi roäng ñeàu khoâng phaïm. Tröôøng hôïp khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.